

Spiegelen

Jaarverslag 2020 SKJ

Analyse tuchtrecht

Analyse tuchtrecht

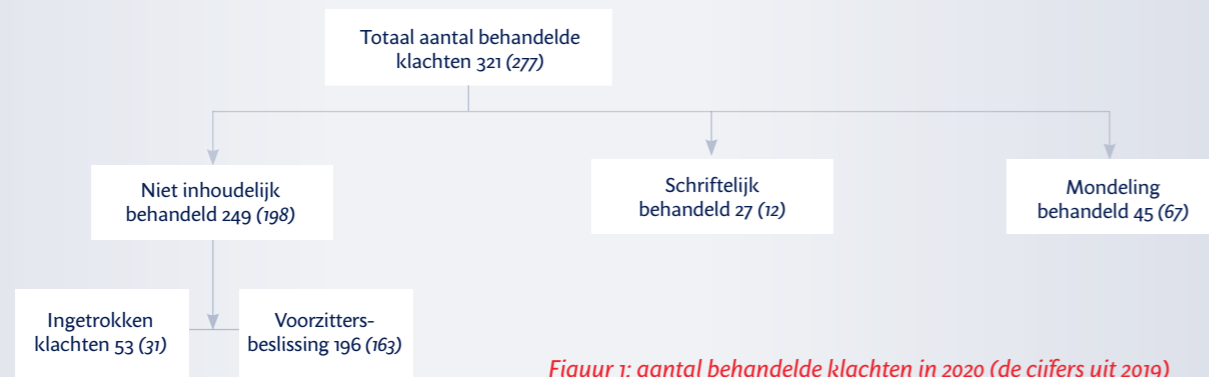
De tuchtcolleges en de werkwijze rondom COVID-19

In maart 2020 werden de tuchtcolleges geconfronteerd met de maatregelen rondom COVID-19. Hierop is besloten in ieder geval alle mondelinge behandelingen die tot en met 28 april 2020 gepland stonden geen doorgang te laten vinden. Daarnaast hebben de tuchtcolleges een tijdelijke regeling opgesteld. Om bij het behandelen van zaken toch voortgang te kunnen betrachten, is in deze tijdelijke regeling de mogelijkheid opgenomen om zaken schriftelijk te behandelen en partijen in de gelegenheid te stellen om in een tweede schriftelijke ronde (repliek en dupliek) op elkaar te reageren. Doordat de maatregelen aanhielden en werden verscherpt, is de tijdelijke regeling in 2020 nog tweemaal herzien (op 8 juni en 4 december 2020). De tuchtcolleges willen elke zaak de aandacht geven die het nodig heeft.

Dit heeft als resultaat gehad dat meerdere zaken voor langere tijd zijn aangehouden, omdat het College van Toezicht dan wel het College van Beroep het in die zaken noodzakelijk vindt om partijen te horen en de zaak zich dus niet leent voor een schriftelijke behandeling. Bij de laatste herziening van de tijdelijke regeling is daarom de mogelijkheid opgenomen om zaken digitaal te behandelen om partijen op die manier toch te kunnen horen. Daarnaast worden op dit moment de mogelijkheden onderzocht om de mondelinge behandelingen op verantwoorde wijze weer op te starten. Het is helaas onvermijdelijk gebleken dat de situatie rondom COVID-19 invloed heeft gehad op de behandeling van de tuchtklachten en de doorlooptijden daarvan in 2020. Waar nodig zal hier bij de diverse onderwerpen in dit verslag nader op worden ingegaan.

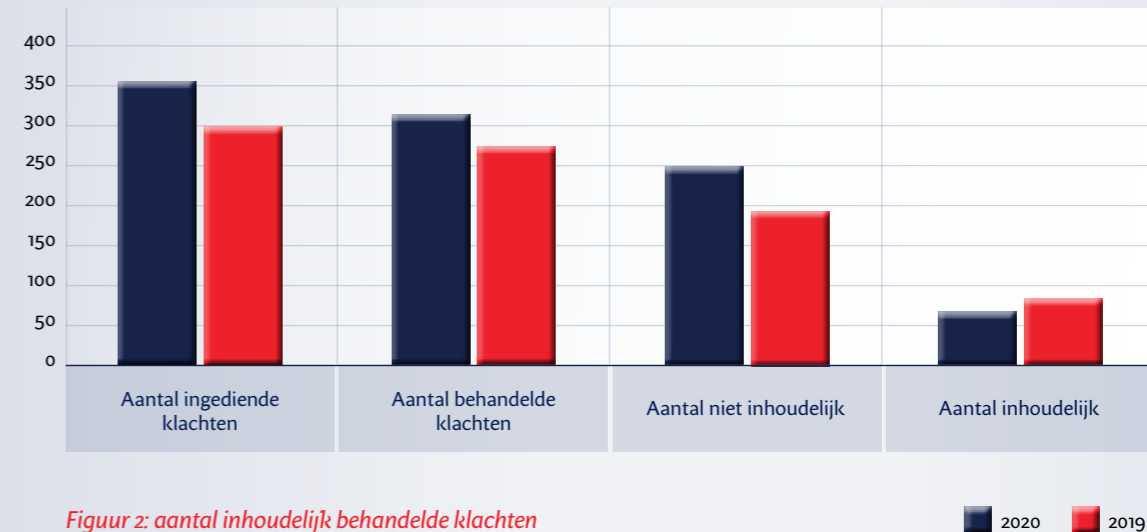
Het College van Toezicht

Bij het College van Toezicht zijn in 2020 **354** klachten ingediend. Dit is een stijging ten opzichte van het aantal ingediende klachten in 2019 toen er **300** klachten werden ingediend. Ten opzichte van 2019 (**277**) heeft het College van Toezicht in 2020 ook meer klachten behandeld (**321**).

Figuur 1: aantal behandelde klachten in 2020 (de cijfers uit 2019)

Figuur 1 geeft weer op welke wijze en in welke aantallen het College van Toezicht de klachten in 2020 heeft behandeld. Het gaat hierbij om zaken waarin de beslissing in 2020 is verstuurd of de zaak op een andere wijze in 2020 is gesloten (bijvoorbeeld doordat een klager de klacht heeft ingetrokken). Dit betreffen deels ook klachten die in 2019 zijn ingediend (en één klacht die in 2018 is ingediend). Van de **321** behandelde klachten zijn er **249** klachten niet inhoudelijk behandeld. **72** klachten zijn wel inhoudelijk behandeld. Dit is een lichte daling ten opzichte van 2019 waarin **79** klachten inhoudelijk werden behandeld.

Figuur 2: aantal inhoudelijk behandelde klachten

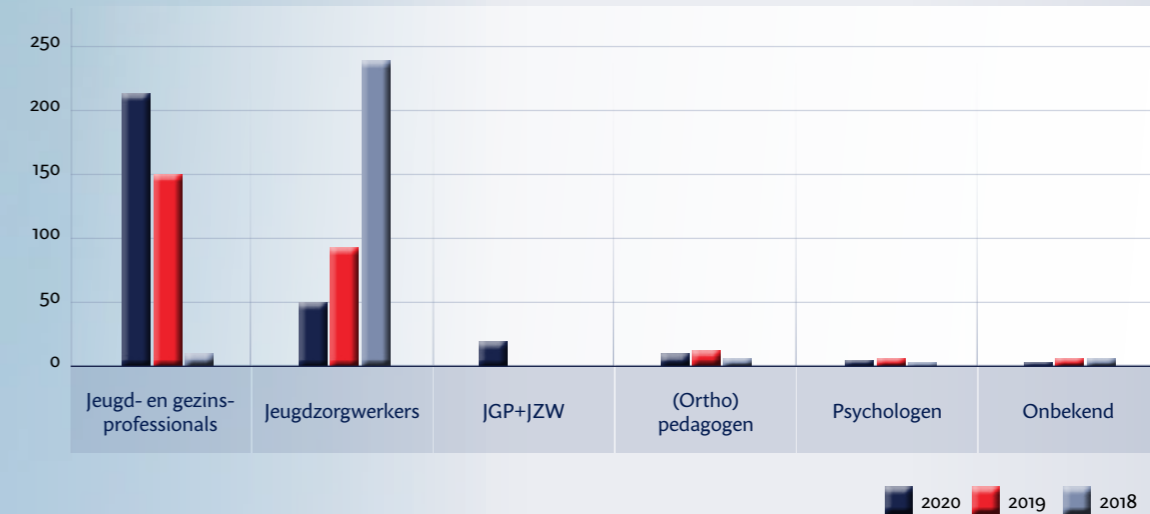
Van de **72** inhoudelijk behandelde klachten zijn er **27** klachten schriftelijk behandeld. Dit is een stijging ten opzichte van 2019 waarin **12** klachten schriftelijk werden behandeld. Dit is te verklaren doordat vanwege de maatregelen rondom COVID-19 de tuchtcolleges zoals gezegd volgens een tijdelijke regeling werken. Per klacht is beoordeeld of de zaak schriftelijk kon worden behandeld. In **26** klachten heeft de voorzitter van het College van Toezicht geoordeeld dat de klacht zich leende voor een schriftelijke behandeling. In deze gevallen zijn partijen uitgenodigd voor een tweede schriftelijke ronde en is hen de mogelijkheid geboden om een conclusie van repliek/dupliek in te dienen. Vervolgens heeft het College van Toezicht de zaak schriftelijk – zonder aanwezigheid van partijen – behandeld.

Daarnaast heeft het College van Toezicht **1** klacht (schriftelijk) inhoudelijk behandeld en kennelijk ongegrond verklaard. Doordat er meer zaken schriftelijk zijn behandeld hebben er in 2020 minder mondelinge behandelingen plaatsgevonden. Er hebben **45** mondelinge behandelingen plaatsgevonden van zaken waarin

de beslissing in 2020 is verstuurd, ten opzichte van **67** mondelinge behandelingen in 2019. Voor 2021 is nog niet te voorspellen of er een daling/stijging plaats gaat vinden in het aantal mondelinge behandelingen. Wel zijn de tuchtcolleges vanaf december 2020 begonnen met het digitaal behandelen van klachten. Dit wordt gedaan in klachten waar de tuchtcolleges wel noodzaak zien om partijen te horen en het uitstellen van het behandelen van de klacht tot er daadwerkelijk weer mondelinge behandelingen plaats kunnen vinden, niet wenselijk wordt geacht. Zoals al in de inleiding aangegeven, worden op dit moment daarnaast de mogelijkheden onderzocht om de mondelinge behandelingen op verantwoorde wijze weer op te kunnen starten.

Behandelde klachten per kamer

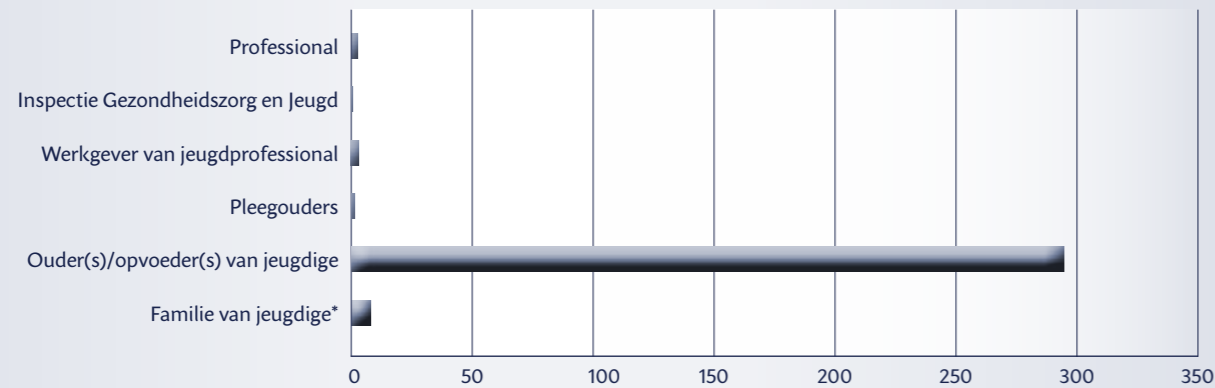

Figuur 3: behandelde klachten per kamer

In **figuur 3** is de spreiding van het aantal behandelde klachten per kamer weergegeven. Met 'kamer' wordt bedoeld de kamer binnen het Kwaliteitsregister Jeugd waarin een jeugdprofessional geregistreerd is (geweest). Door het openen van de kamer voor jeugd- en gezinsprofessionals (en het daarmee toekomstig sluiten van de kamer jeugdzorgwerkers) was reeds de verwachting uitgesproken dat er meer klachten behandeld zouden worden die zijn ingediend over jeugd- en gezinsprofessionals en minder klachten die zijn ingediend over jeugdzorgwerkers. Er is dan ook geen sprake van een significante toename tegen jeugdprofessionals in deze kamer(s), maar een verschuiving van de kamer jeugdzorgwerkers naar de kamer jeugd- en gezinsprofessionals. Ook is er een klein aantal jeugdprofessionals waarbij de periode waarover de tuchtklacht is ingediend samenvalt met de periode waarin zij zijn overgestapt van de kamer jeugdzorgwerkers naar de kamer jeugd- en gezinsprofessionals. Deze groep is in **figuur 3** weergegeven onder 'JGP + JZW'. Voor de tuchtcolleges is het relevant om in het register te raadplegen wanneer de jeugdprofessional in welke kamer geregistreerd is (geweest), onder andere zodat zij weten aan welke Beroepscode het handelen van de jeugdprofessional kan worden getoetst.

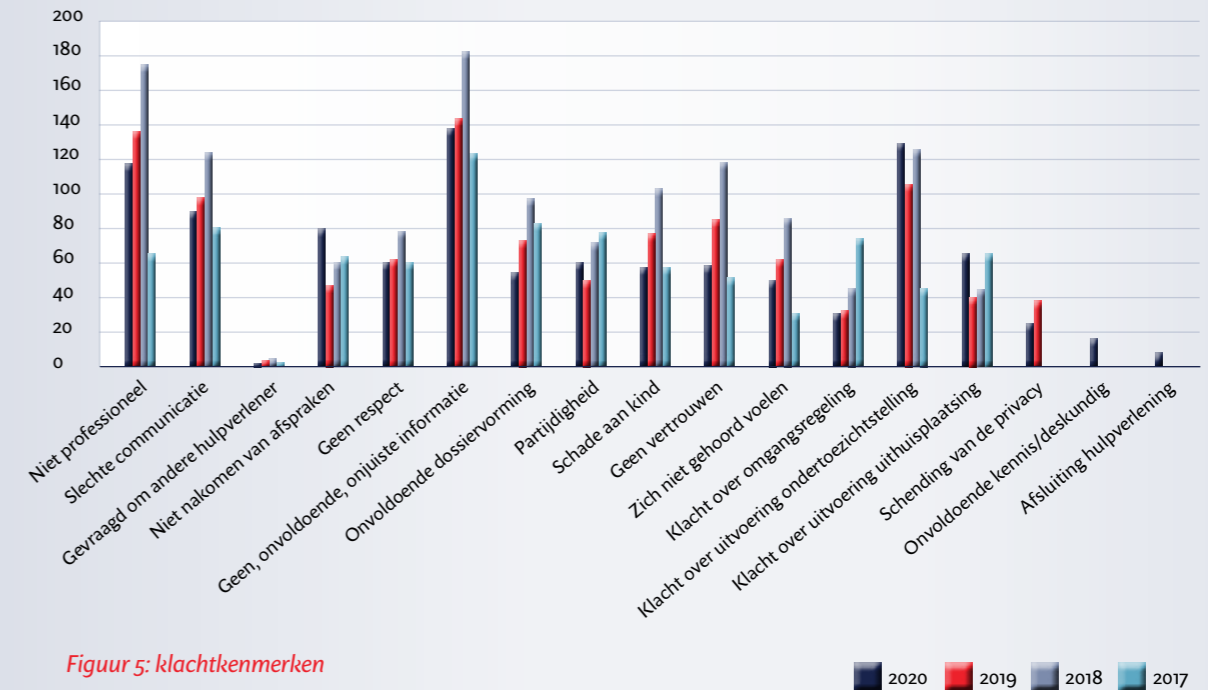
Hoedanigheid klager

Iedereen die een belang heeft bij het laten toetsen van het beroepsmatig handelen van een jeugdprofessional, kan bij het College van Toezicht een klacht indienen. Hierdoor zijn er verschillende categorieën klagers te onderscheiden. In **figuur 4** zijn deze verschillende categorieën weergegeven. Hieruit valt op te maken dat het grootste deel van de klachten wordt ingediend door ouders/verzorgers van jeugdige(n). Bij de verschillende categorieën is het nog goed om op te merken dat onder 'Professional' andere (jeugd)professionals worden verstaan; bijvoorbeeld collega's of ketenpartners.

*Onder 'familie van jeugdige' wordt bedoeld: familieleden, niet zijnde ouders/opvoeders.

Figuur 4: de hoedanigheid van de klager

Figuur 5: klachtkenmerken

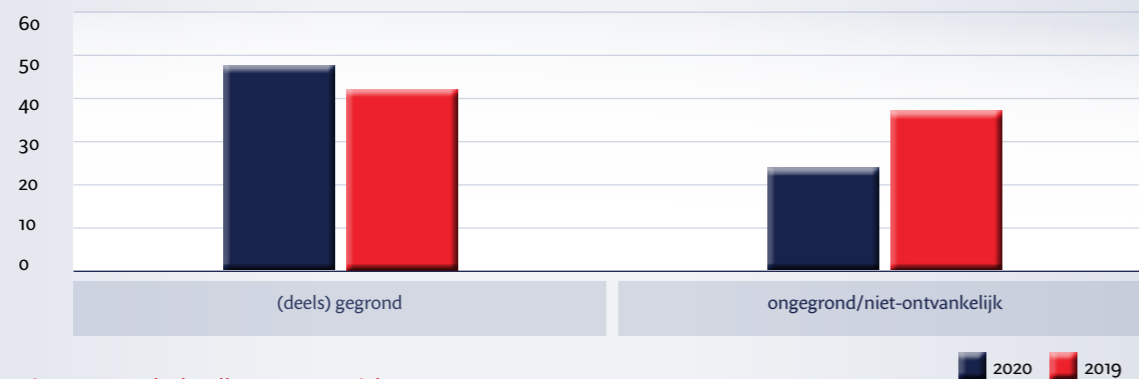
In **figuur 5** is uiteengezet over welke onderwerpen de klachten gaan die het College van Toezicht in 2020 heeft behandeld. In 2020 zijn er ten opzichte van eerdere jaren twee onderwerpen toegevoegd aan deze inhoudsanalyse: 'onvoldoende kennis/deskundig' en 'afsluiting hulpverlening'. Deze onderwerpen zijn toegevoegd omdat er in toenemende mate klachten werden behandeld over deze onderwerpen. In dat kader lijkt het de tuchtcolleges interessant om te monitoren hoeveel klachten er over deze onderwerpen worden behandeld. Bij deze analyse dient daarnaast te worden opgemerkt dat één ingediende klacht vaak bestaat uit meerdere klachtonderdelen en er derhalve ook meerdere onderwerpen op één klacht van toepassing kunnen zijn. Dit jaar bestond een klacht gemiddeld uit drie klachtkenmerken.

Voorzittersbeslissingen

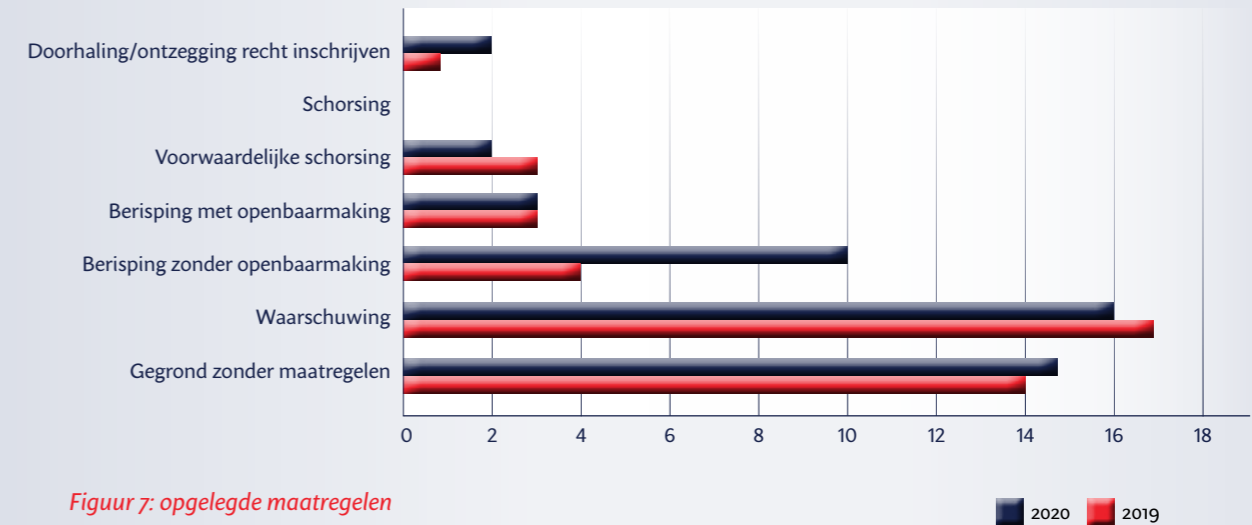
Het grootste deel van de klachten wordt afgesloten met een zogenoemde voorzittersbeslissing. In 2020 werden er **196** voorzittersbeslissingen verstuurd. Er kunnen verschillende redenen zijn om een klacht met een voorzittersbeslissing te sluiten. De meest voorkomende reden is dat een klager nalaat de klacht aan te vullen of dit onvoldoende doet zodat de klacht voor het College van Toezicht niet voldoende duidelijk wordt. In 2020 zijn er om deze reden **183** voorzittersbeslissingen verstuurd. Daarnaast is er nog een aantal (**13**) voorzittersbeslissingen gestuurd om meer uiteenlopende redenen: de jeugdprofessional over wie wordt geklaagd is niet geregistreerd, het handelen heeft plaatsgevonden voor de registratiedatum, de klacht is verjaard of de klager is geen belanghebbende.

(Deels) gegrond verklaarde klachten en opgelegde maatregelen

In **figuur 6** is te zien dat er wel een stijging is van het aantal klachten dat (deels) gegrond is verklaard, ondanks dat er in 2020 minder klachten inhoudelijk zijn behandeld. In **48** klachten heeft het College van Toezicht geoordeeld dat er minstens één klachtonderdeel gegrond is. Vervolgens heeft het College van Toezicht geoordeeld of er een tuchtmaatregel aan de jeugdprofessional opgelegd dient te worden en zo ja, welke. In **figuur 7** is uiteengezet welke maatregelen het College van Toezicht in 2020 heeft opgelegd. Tegen een aantal van deze beslissingen is beroep ingesteld waardoor nog niet al deze maatregelen onherroepelijk zijn. Onder 'College van Beroep' wordt nader ingegaan op de doorwerking van beslissingen van het College van Toezicht en de opgelegde maatregelen.

Figuur 6: oordeel College van Toezicht

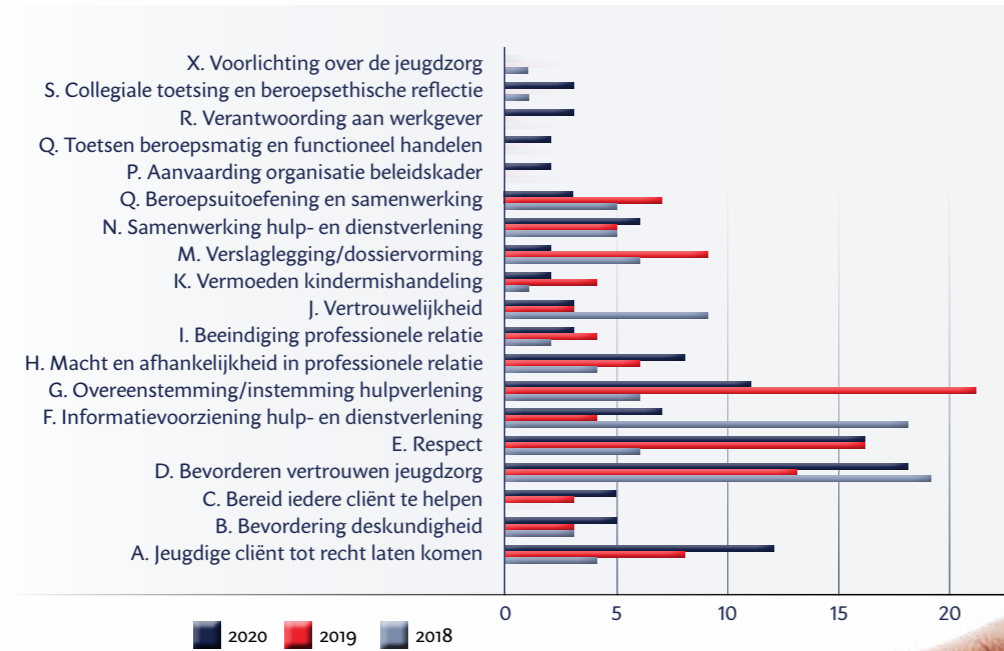

Figuur 7: opgelegde maatregelen

Geschonden artikelen uit de beroepscode

Bij de behandeling van de klachten toetsen de tuchtcolleges het beroepsmatig handelen van een jeugdprofessional aan de professionele standaard. Hier maakt onder andere de voor de jeugdprofessional geldende beroepscode deel van uit. Omdat er in 2020 slechts een gering aantal klachten is behandeld over psychologen en (ortho)pedagogen, beperkt deze analyse zich tot de artikelen uit de Beroepscode voor de Jeugdzorgwerker en de Beroepscode voor de Jeugd- en gezinsprofessional (de artikelen in deze beroepscodes zijn gelijk). In **figuur 8** wordt weergegeven hoe vaak het College van Toezicht heeft geoordeeld dat een bepaald artikel uit de beroepscode is geschonden.

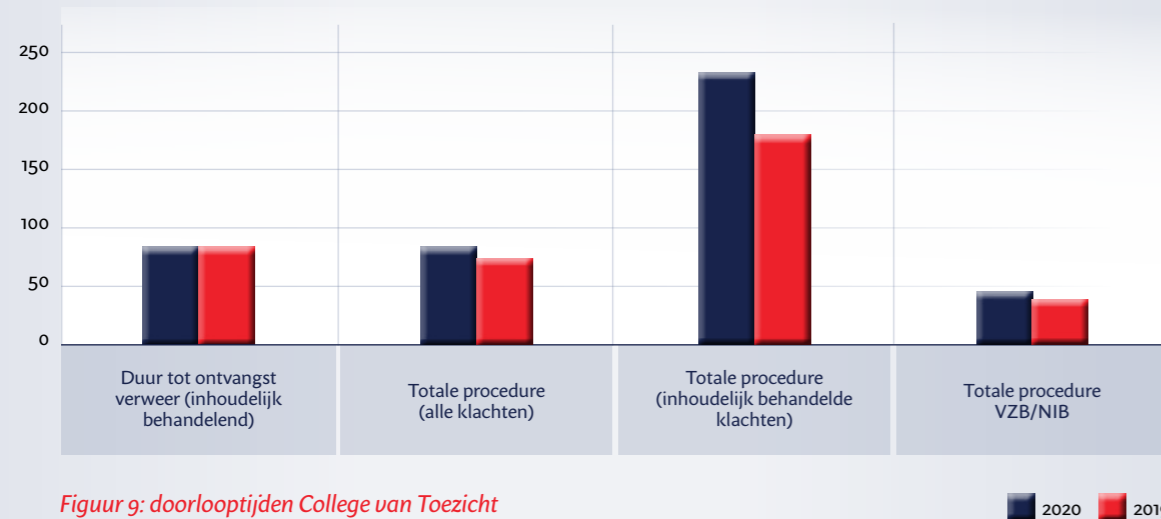
Geschonden artikelen uit de beroepscode

Figuur 8: geschonden artikelen Beroepscode

Doorlooptijden

In het jaarverslag van 2019 is kenbaar gemaakt dat er in 2018 was begonnen met een nieuwe manier van het plannen van de mondelinge behandelingen. Hierdoor was er in 2019 sprake van een verkorting van de doorlooptijden. Deze daling heeft zich in 2020 helaas niet door kunnen zetten vanwege de aangepaste werkwijze van de tuchtcolleges rondom COVID-19. In 2020 is er dan ook onverhoopt sprake van een toename van de doorlooptijden.

Figuur 9: doorlooptijden College van Toezicht

In **figuur 9** is te zien dat er met name sprake is van een toename van de doorlooptijd van de inhoudelijk behandelde klachten. Dit hangt er grotendeels mee samen dat de tuchtcolleges enige tijd nodig hebben gehad om te anticiperen op de gewijzigde situatie vanwege de maatregelen rondom COVID-19 en het niet door kunnen gaan van de al geplande mondelinge behandelingen. Dit heeft voor een aantal klachten gevolgen gehad voor de totale doorlooptijd van de klacht. Het is nog onzeker wat dit gaat betekenen voor de door-

looptijden in 2021 aangezien er nog een aantal klachten zijn aangehouden omdat deze naar het oordeel van het College van Toezicht een mondelinge behandeling behoeven. Zoals eerder al aangegeven is SKJ op dit moment de mogelijkheden aan het onderzoeken om op korte termijn op verantwoorde wijze de mondelinge behandeling weer op te kunnen starten.

Het College van Beroep

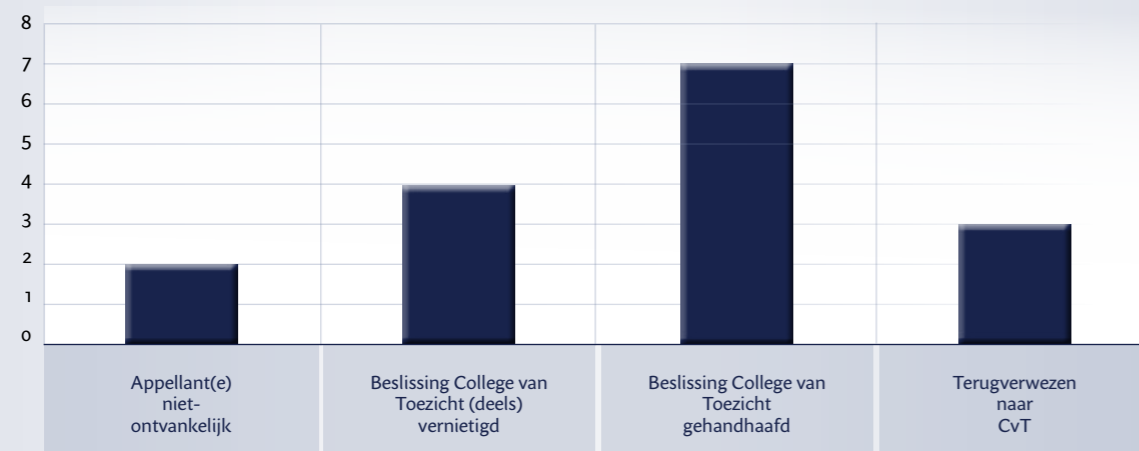
In 2020 heeft het College van Beroep **16** beroepschriften behandeld. Dit is een daling ten opzichte van het aantal beroepschriften dat in 2019 is behandeld (**30**). Deze daling hangt samen met de maatregelen rondom COVID-19. Als gevolg hiervan konden er in 2020 minder mondelinge behandelingen plaatsvinden. De voorzitter van het College van Beroep heeft per zaak beoordeeld of een beroepschrift schriftelijk kon worden behandeld. Dit heeft erin geresulteerd dat **5** zaken schriftelijk zijn behandeld. In nog eens **5** zaken is het beroepschrift behandeld en is aan partijen een voorzittersbeslissing gestuurd. Dit betrof zaken waarin appellat(e) niet-ontvankelijk is en in zaken waar er beroep is ingesteld tegen een beslissing waarin het College van Toezicht heeft geoordeeld dat een klacht (deels) is verjaard. In **6** zaken heeft een mondelinge behandeling plaatsgevonden. Als gevolg van de maatregelen rondom COVID-19 is een aantal zaken aangehouden waarin de voorzitter van het College van Beroep van oordeel is dat partijen over het beroep- en verweerschrift moeten worden gehoord. Dit betreft onder andere zaken waarin er beroep is ingesteld tegen een beslissing waarin aan een jeugdprofessional een (zware) tuchtrechtelijke maatregel is opgelegd. Medio januari 2021 is het College van Beroep gestart met het digitaal behandelen van beroepschriften en worden de mogelijkheden onderzocht om de mondelinge behandelingen op verantwoorde wijze weer op te starten.

Wie is in beroep gegaan?

Van de **16** behandelde zaken is in **12** zaken alleen de klager in beroep gegaan. In de overige **4** zaken zijn zowel de klager als de jeugdprofessional in (incidenteel) beroep gegaan.

Hoe heeft het College van Beroep geoordeeld?

In **16** zaken heeft (de voorzitter van) het College van Beroep in 2020 een beslissing verstuurd. In **figuur 10** is weergegeven hoe er in de verschillende zaken is geoordeeld.

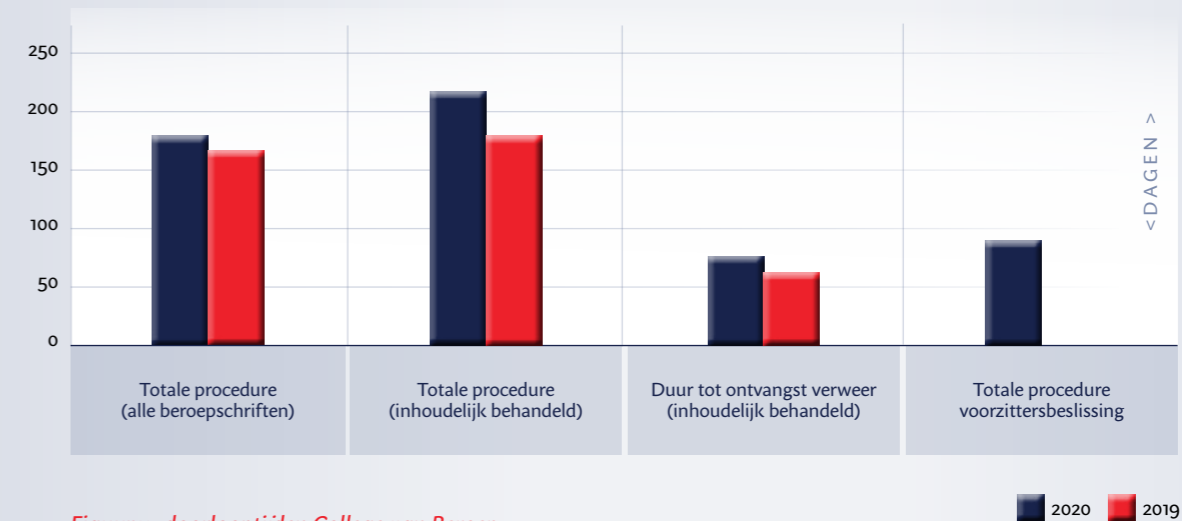

Figuur 10: wijze van afhandelen beroepschriften

In **2** zaken was er sprake van een beroepschrift dat niet voldeed aan de eisen van het Tuchtreglement waardoor appellant(e) niet-ontvankelijk is verklaard in het beroep. In **3** zaken heeft de voorzitter van het College van Beroep zich onbevoegd verklaard over de zaak te oordelen en de zaak daarom terugverwezen naar het College van Toezicht. In **7** zaken heeft het College van Beroep geoordeeld dat de beslissing van het College van Toezicht in stand kan blijven. Tot slot heeft het College van Beroep in **4** zaken de beslissing van het College van Toezicht (deels) vernietigd. In **3** van deze zaken had het College van Toezicht een waarschuwing opgelegd, maar heeft het College van Beroep deze maatregel ingetrokken en geen andere maatregel opgelegd aan de jeugdprofessional. In **1** zaak is de beslissing deels vernietigd, maar is de opgelegde maatregel van waarschuwing in stand gebleven.

Doorlooptijden

In **figuur 11** is weergegeven wat de doorlooptijd van de behandelde zaken bij het College van Beroep is geweest. Hieruit valt op te maken dat er een toename is van de doorlooptijden in 2020. Zoals reeds uiteengezet bij het College van Toezicht, hangt dit samen met de maatregelen rondom COVID-19, het af moet zeggen van de al geplande mondelinge behandelingen en het opstarten van de werkwijze rondom het schriftelijk behandelen van zaken. Net als bij het College van Toezicht is het nog niet mogelijk om een voorspelling uit te spreken over de doorlooptijden in 2021.

Figuur 11: doorlooptijden College van Beroep

Wrakingsverzoeken

In 2020 zijn er **2** wrakingsverzoeken behandeld. In de ene zaak is er een wrakingsverzoek ingediend tegen het gehele behandelend College van Beroep. Dit wrakingsverzoek is afgewezen. In de andere zaak is een voorzitter van het College van Beroep gewraakt. Deze voorzitter heeft besloten te berusten in de wraking. De voorzitter is hierop vervangen door een plaatsvervangend voorzitter die de behandeling van de hoofdzaak heeft voortgezet.